

Nógrádi Gábor

A CSERE

ADAM ÉS DAVID

MÓRA

Nógrádi Gábor

A CSERE

ADAM ÉS DAVID

Nógrádi Gábor

A CSERE

ADAM ÉS DAVID

Móra Könyvkiadó

Sorozatterv és borítóillusztáció: RITTER OTTÓ

Szerkesztette: Rác I. Péter

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit kedvezménytel
megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

© Nógrádi Gábor, 2020

© Móra Könyvkiadó, 2020

1.

– Annyira sajnállak, kisfiam! – ölelte át az anyja Adamot. – A szívem szakad meg...

A fiúnak a fáradtságtól le-lecsukódott a szeme. És egy kicsit el is engedte, el is engedhette magát a meleg karokban.

Fejét anyja vállára hajtotta.

Már magasabb volt, mint a kicsi asszony. Az apja természetét örökölte. Remélhetőleg a férfi idegességét, ingerlékenységét nem.

– Semmi baj – mormolta Adam. – Csak ma egy kicsit több volt a meló. Ugye, Doki?

Az ötven év körüli szakállas férfi a sátor ajtajában állt, szájából pipa lógott, dohány nélkül, csak úgy megszokásból.

– Birtad, az a fontos – mondta. – De ez a nap valóban húzós volt. Engem is megizzasztott.

– Hát még engem! – morogta a fiú. – De legalább hozhattam friss kenyeret, vizet, meg almát is.

Néhány perce érkeztek a kikötőből, ahol aznap az egyik hajóból hatalmas rakomány banánt kellett kipakolni. A tulajdonosnak olcsóbb volt fillérekért a menekülteket dolgoztatni, mint darut bérelni.

Adam tizenhat éves volt, izmos, erős, de tíz órán át banánnal teli dobozokat pakolni, ha néha egy kis szünettel is, embert próbáló feladat.

Sarah, Adam kishúga a sátor alján heverő matracon ült, és apró szájához képest hatalmas harapásokkal termelte be az egyik almát.

– Banánt nem hoztál? – kérdezte tele szájjal.

– Nem, az drága. Az alma olcsóbb.

– De hát banánt pakoltál, nem? – pislogott értetlenül a kislány. – Azt mondtad, nem? Eltehetően volna egyet-kettőt...

Adam elmosolyodott.

Kis butuska Sarah! Nem tudja, hogy ha feltép egy dobozt, hogy eldugjon egy-két banánt, és észreveszik, a munkavezető nemcsak megveri, de soha többet nem dolgozhat a kikötőben. Akkor pedig nekik annyi! Éhen halnak.

A menekülttáborban élők örülhettek, ha valami munkát kaptak, és a munkáért annyi bért, amennyi elég volt ennivalóra másnapig.

– Menj, kisfiam, mosakodj meg! Még langyos a víz a lavórban. Csak a húgod fürdött benne. Aztán eszel, és lefekhetsz.

Adam elengedte az anyját és megrázta a fejét.

– Nem, nem... Majd később. Kicsit kimegyek a partra.

Az anyja bólintott. Nem szólt, és nem szólt Sarah meg a Doki sem.

Adam, bármilyen fáradt volt, minden este kiment a tengerpartra, és leült egy kőre álmodozni.

Vannak emberek, akiknek az álmodozás az élet egyetlen öröme.

2.

A tengert csak egy keskeny parti autóút választotta el a szögesdrót kerítéssel körülvett mocskos és szemetes tábortól, ahol a háborús országokból menekült emberek ezrei éltek sátrakban és konténerlakásokban évek óta.

A tábor főbejáratát, a szigorú őröket elhagyva Adamnak ezen az úton kellett csak átsétálnia, hogy elérje kedvenc álmodozóhelyét a rakpart szélén.

Az őrök mindig kiengedték Adamot, mert ismerték, és tudták: nem árusít drogot, nem verekszik, nem csinál bajt.

A fiú a rakpart szélén leült. Félresimította hosszú fekete haját, amely néha annyira belelógott az arcába, hogy eltakarta vastag szemöldökét és fekete szemét is. Aztán a tenger fölé lógatta a lábát, és a túlsó partot nézve, képzeletében *már látta is, amint luxusjachtján a kikötő felé száguld. A mólón anyja és testvére várja egy hatalmas piros kabrióval.*

A kocsi mellett fehér ruhás, fehér tányérsapkás sofőr áll arany zsinórral a vállán.

– *Hova menjünk, Adam úr?*

– *A nyár ízei nevű étterembe, hiszen tudja. Ahova szoktunk. De most szeretnék én vezetni.*

– *Ahogy parancsolja – mondja a barázdált és szürke arcú férfi, akit sok szenvedés sújtott már életében, amelyek-*

ről azonban nem beszél sosem. – Önöké az autó. Én csak a sofőrjük vagyok. Teszem, amit parancsol.

– Nem úgy van az, Mister Joe, nem úgy – válaszol Adam.
– Én nem parancsolok, én csak kérek.

És már indulnak is a nagy piros autóval, a lehajtott tetejével, ahogy Adam abban a brazil filmsorozatban látta, amit a közös sátorban nézhetnek, ha az örök megengedik, hogy tévézzenek. Az autó, mint egy álom, könnyedén suhan végig a tengerparti sétány melletti széles úton, míg az étterem elé nem érnek, ahol vörös betűkkel villog a felirat: A nyár ízei. Adam ügyesen beáll a parkolóba, és az anyja meg a húga kippattannak a kocsiból, mert már nagyon éhesek, mint mindig.

Az étterem tulajdonosa az asztalukhoz vezeti őket, fehér abrosz, arany szélű tányér, csillogó ezüst evőeszközök meg poharak, ahogy a tévésorozatban szokott lenni, és már fel is tűnik az ismerős, mosolygós pincér.

– Hozhatom a szokásost? – kérdezi, pedig tudja a választ. – Narancsdzsúsz, hamburger és szilvás lepény.

Adam a sűrű kockakövekből kirakott rakpart szélén lábát a víz fölé lógatva ült. Álmodozása hullámain hajózva a túlsó part jachtkikötőjét, a kivilágított palotákat, éttermeket, a tengerparti sétányt és a mögötte húzódnó négysávos utat nézte. Az úton szépséges, nyitott tetejű autók suhantak a közeledő alkonyatban. Mindezt ugyan nézte, de nem látta. Csak a képzelete képernyőjére vetített elegáns vacsorát látta, amelyről álmodozott.

Napközben erre az ábrándozásra nem volt lehetősége. Ha nem akadt a kikötőben munka, akkor szemeteskonténerekben turkált, hátha talál valami ehetőt vagy elad-

hatót. És ha sem munka, sem hasznosítható holmi nem akadt, megállt egy gyorsétterem előtt, és a kirakatüvegen át a benti asztaloknál hamburgert falatozó és édes üdítőitalokat iszogató vidám fiatalokat figyelte. Őket nézte, amíg el nem zavarta a biztonsági őr vagy egy rendőr, akikkel tele volt a város.

Az étterem fehér abroszos asztalán mindegyik vendég előtt három üvegpohár áll.

– Miért van három pohár? – kérdezi Sarah, ahogy mindig, pedig Adam a képzeletében már többször elmagyarázta neki, mert ismerte a három pohár használatát.

– Ez az egyszerű, egyenes nagy pohár a vizespohár. Ez a talpas, öblös, tulipán alakú a fehérborhoz való. A másik talpas a vöröshöz.

Adam mögött a parti úton alig volt forgalom. Csak egy-egy áruszállító furgon vagy lila-fehér csíkozású rendőrségi dzsip húzott el néha.

Hetente egyszer-kétszer hosszú katonai konvoj dübörgött végig a tábor kerítése mellett. Nagy teherautók fekete ponyvával letakarva. Nem lehetett tudni, hogy katonákat szállítanak, vagy fegyvereket, és azt sem, hogy hova tart a menet.

Az országban hosszú évek óta a katonatisztek, a tábornokok uralkodtak. A hatalom csúcsán az Elnök állt. Palotáinak ablakai messze, a tengeröböl másik oldalán, a márvánnyal kirakott móló mögött csillámlottak az alkonyi napsütésben.

Adam anyja csodálkozva pislog, mikor a fia elmondja a különböző poharak szerepét, használatát.

– *Te ezt honnan tudod, kisfiam?* – kérdezi.

– *A Doki mindenre megtanít, ami érdekel* – mondja Adam, és szeretettel gondol a Dokira, akit néha Öregnek nevezett, pedig a férfi csak ötvenéves. Alig tíz évvel idősebb, mint Adam anyja. A Doki ugyanabból az országból menekült, ahonnan ők, de egyedül. Családját – feleségét, három gyereket – elveszítette a háborúban.

De képzeletében már a Doki is az asztaluknál ül a nagy, széles karimájú kalapjában, amit sohasem vesz le, és bólogat:

– *A poharakat persze el fogja vinni a pincér elöletek, mert csak én iszom bort, ha Adam meghív...*

– *Természetesen meghívom, Doki, hiszen maga nélkül nem tudnék semmit. Buta maradnék, mint a tök. Milyen bort kér?*

– Adam!

Adam hallotta a húga kiáltását, de nem fordult hátra.

Dühös volt, ha megzavarták az álmodozásában. Ez volt számára a nap legszebb része. A fénypontja, ahogy mondani szokták. Ez volt az öröme, a menekülése abból a kegyetlen világból, amiben élt.

Sarah a drótkerítés túloldaláról kiabált. Tudta, hol szokott a bátyja üldögelni esténként, de nem mehetett ki a táborból hozzá. A kapunál álló őrök nem engedik ki a kisebbeket, ha a sötétség leszáll. Mit akar egy tíz év körüli kislány este a táboron kívül? Sarah többnyire még a sátruk környékét sem hagyhatta el egyedül, ha az éjszaka közeledett.

Fiatalokból álló bandák kószáltak a táborban és a tábor körül. Ha elkaptak egy-egy náluk ifjabbat vagy

gyöngébbet, gyakran megpofozták, és az értékeit elvették. Vagy megfenyegették, hogy ha nem hoz nekik pénzt, legközelebb megverik.

Sarah élénk, szenvedélyes, vidám természetű kislány volt. Imádta a bátyját. Nem fájt neki a szegénység úgy, ahogy az anyjának. Mióta a világon volt, mindig menekültek, mindig nyomorban éltek. Megszokta, hogy hol van ennivaló, hol nincs, és egy rongyból tekert babának is lehet örülni.

– Adam! Gyere! Anya hív – kiáltott ismét a szögesdrót mögül. – Vacsora!

Adam felkászálódott, és elindult a tábor bejárata felé.

– Vacsora... – morogta. – Milyen vacsora? Zsíros kenyér? Lekváros kenyér?

3.

– Most ne! – toltta el Claudia Davidot.

A fiú meg akarta csókolni.

– Miért ne? Most miért nem?

A japán gésának öltözött, kifestett arcú lány nem válaszolt, csak elhúzta a száját.

Nem volt különösebb oka, hogy nemet mondjon. Kedvelte a fiút. És csókolózni is szeretett. No, meg bolond az a lány, aki az Elnök fiát visszautasítja. Csak most éppen nem akarta, hogy a sminkje elmaszatóljódjon. Ezt egy fiú nem érti.

Elfordult Daviddól, és kisietett a színes fénycsóvákban villódzó teremből.

A három gitárosból, egy billentyűsből, ütősből, meg a vokális lányokból és persze Charlie Bonból, az énekesből álló banda az egyik legvadabb számát adta elő.

*„Engem nem érdekel,
fekszik vagy térdapel,
fejes vagy fejetlen,
eszes vagy eszetlen...”*

David kérte, hogy ők játsszanak a születésnap buliján. Az egyesült államokbeli San Franciscóból repültek át. Mostanában ez a banda volt David kedvence.

Egy vagyomba kerültek, de nem számított. Ha az Elnök fia akart valamit, azt nem lehetett visszautasítani.

Ráadásul a bandának mindössze három órát kellett játszania. Délután öttől nyolcig tartott a buli, mert az Elnök nem engedélyezte tovább a partit.

A rezidencián szigorú szabályok uralkodtak. Reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora, tanulás, edzés, lefekvés, felkelés percre beosztott rend szerint. Az ezt megszegőket büntetés sújtotta. A fegyelem természetesen Davidot is ugyanúgy a feladatok időpontjai közé szorította, mint mindenki mást.

Aznap este kilenckor Davidnak például még egy karateedzése is volt, mert a délelőtti edzés a partira való készülődés miatt elmaradt.

David persze erre az esti külön programra gondolni sem akart, miközben agyában lüktetett a ritmus:

*„Engem nem érdekel,
fekszik vagy térdepel,
fejes vagy fejetlen,
eszes vagy eszetlen...”*

A villódzó terem parkettjén vad táncban rángatóztak a féktelen tizenévesek kifestett arccal és művészi rongyokban, ahogy az ünnepelt megkövetelte.

– Aki ezt a kedvemért nem teszi meg, otthon maradhat! – kiabálta David, amikor a rendezvényszervező G. L., a biztonságiak fekete főnöknője (akinek nevét csak az Elnök ismerte) megjegyezte, hogy legalább a lányok

vehessenek fel valami rendes cuccot, és ne lyukas nadrágokat meg szakadt pólókat.

– Minek? A sötétben úgysem látszik, ha divatoznak – vigyorgott David.

Végül azonban mégis bele kellett egyeznie, hogy a lányok bármilyen jelmezt felvehetnek, ami nekik tetszik, mert különben az apja letiltotta volna az egész bulit.

És persze mindig az Elnöké volt az utolsó szó.

David morgott és fújta G. L.-re. Biztos volt benne, hogy a fekete csaj tett keresztbe neki, de az apjának ő sem mert ellentmondani.

A meghívottak többsége a fiú osztálytársa volt az elnöki rezidencia területén működő katonaiskolában, vagy sporttársa a lovaglásban, a fociban, a keleti harcművészetekben, a vízilabdában vagy a vadászatokon.

A fiúk persze hozhattak lányokat magukkal. Hozhattak osztálytársakat, barátnőket, testvéreket, rokonokat.

A nyolcvan meghívott vendégből végül majdnem kétszázas sereg lett az ünnepezt tizennegyedik születésnapján.

Természetesen a titkosszolgálat minden vendéget szigorúan ellenőrzött, hogy nem jelenthetnek-e veszélyt a rezidencia lakóira. A bejáratnál ellenőrző kapu várta az érkezőket. Az elektronikus kapu keresőprogramja még azokat is kiszűrte a vendégseregből, akik valamikor valamit elloptak egy boltban, és elkapták őket.

David, amikor Claudia faképnél hagyta, csak megrántotta a vállát. Nem ment a lány után. Egyébként is már az egész bulit unta. Persze lehet, hogy csak Claudia ellenkezése rontotta el a hangulatát hirtelen, de úgy gondolta,

jobb lett volna, ha elfogadja G. L. eredeti ajánlatát, és parti helyett egy kora délutáni paintballcsatát rendeznek. Abban ő mindig a nyerő csapatot vezeti, és az utolsó harcosig totál kinyírják az ellenséget vörös, kék, zöld, sárga festékpatronokat okádó fegyvereikkel. Utána még mindig jöhetett volna a buli a friscói bandával meg a lányokkal és a kajával nyolcig.

A villódzó fényekben, a gépek okáda szárazjégfüstben fel-feltűntek az ugráló, tekergő testek, és egy-egy ismerős arc is kivillant a tömegből hullának vagy zombinak mázolvá.

David látta, hogy egy Hulknak öltözött srác rávigyorg, és a csücsörítő szájára üt. Feka volt az, akit sötétbarna képe miatt becéztek így az osztálytársai. Nyilván látta, hogy Claudia nem akart smárolni, és lelépett. Egy Pókember rázta magát Feka mellett a csajával. Vigyorgott az is. Sörte Feka haverja volt, egy másik osztálytárs.

„Barmok!” – morogta David, és felmutatta a középső ujját.

Leskelődnek, élvezkednek, kit érdekel?

David arcára egy menő tévésorozatzból ismert kegyetlen gyilkos maszkját varázsolta nagynénje sminkmestere. Bokáig érő sötétzöld köpenyt adtak rá, amelyen csak vörösre mázolt karjai számára nyílt két hasíték.

Két kezét a buli kezdetén valódi bilincs kötötte össze, de azt később egy biztosítótűvel pillanatok alatt kinyitotta.

G. L. minden efféle trükkre megtanította Davidot. Szabadulás bezárt szobából, víz alatti ketrecből, kötelek közül, láncból, bilincsből.

Az Elnök fiát mindenre fel kellett készíteni. Az Elnöknek számtalan ellensége volt. Barátja talán egy sem.

David hosszú fekete haját, melyet általában lófarokba gumizott össze, a házi fodrász most csinos, feszes kontyba kötötte, ahogy a japán szumóbirkózók hordják, no meg egyes országokban az idősebb parasztasszonyok. Jelmezének, maszkjának sikere volt.

Mikor a félhomályból átment a másik terembe, elvakította a fény. Kristálycsillárok világították meg a felhalmozott ennivalót. Az egymással szemben álló hosszú asztalokon üveg- és porcelántálak, melegített acél tálalóedények, tányérok és evőeszközök sorakoztak. Hideg és meleg ételekből, sokféleképpen elkészített halakból és húsoból, köretekből, salátákból, süteményekből, tortákból és a világ minden tájáról származó gyümölcsökből válogathattak a vendégek. Üdítőket, koktélokot a bárpultnál lehetett kérni. Alkoholos ital nem volt. Az Elnök megtiltotta.

A hosszú asztalok mögött egyenruhás fehér és fekete pincérek szorgoskodtak. Közöttük David egy-két testőrt is felfedezett. A fülükbe dugott alig látható fülhallgatóról lehetett őket megismerni.

„Hülyeség, hogy még itt is merényletre számítanak – gondolta a fiú. – Talán valamelyik haver akarna kinyírni? Vagy a csajok?”

Ezzel az állandó biztonsági szigorúsággal együtt kellett élnie.

Tíz éve lőtték le az anyját.